

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

79

februari – maart 2011

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Bart Van Hove	penningmeester – schatbewaarder 0497-524331 bart.van.hove@remmicom.be
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster – bibliothecaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgeld	12 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (18 € voor leden in het buitenland)
2011	8 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (11 € voor leden in het buitenland)
	1 € éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -12 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijkse clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, van 8.30–12 u
lokaal : *parochiezaal St-Antonius – Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals*

13 februari 2011 : in zaal Revue – St-Magdalenastraat 26, Herentals

Opgelet : in maart geen activiteit ! 10 april – 8 mei – 12 juni – 10 juli

Frontpagina Het heeft lang geduurd, maar het is uiteindelijk zo ver !
Bevestigd is dat Nederland een 2-euroherdenkingsmunt gaat uitgeven,
waarschijnlijk nog eind januari 2011. Dit is de eerste zelfstandige emissie
van onze noorderburen van een speciaal 2-euromuntstuk met een nationaal
karakter. Dit n.a.v. de 500^e verjaardag van het beroemde werk ‘Laus
Stultitiae’ of de ‘Lof der Zotheid’ van de Nederlandse humanist Desiderius
Erasmus. De munt toont, naast de verplichte afbeelding van koningin
Beatrix, een Erasmus aan het werk. Oplage : 4 miljoen stuks.

Tentoonstelling clubnieuws

De CFA-frank is de munteenheid van 14 voormalige, voornamelijk Franse kolonies in west- en centraal Afrika sinds 1945. De naam stond vroeger voor 'Franc des Colonies Françaises d'Afrique' en tegenwoordig voor 'Franc de la Communauté Financière Africaine'. Leopold Verbist licht deze monetaire Unie toe met een kleine tentoonstelling en een infobundeltje.

EGMP-Jaarboeken 2010 zijn beschikbaar ! Tijdens deze clubactiviteit van 13 februari kunnen leden 2010, aangesloten bij het EGMP via Herentals, hun jaarboek komen afhalen na ondertekening van de lijst.

Uw nieuwjaarskadootje ! Door verzendingsproblematiek kon het beloofde Congolese 500 frank-herdenkingsbiljet in januari niet worden uitgereikt. Deze zijn ondertussen 'handcarried' toch tot hier geraakt. U mag ze dus op 13 februari, bij het binnenkomen, in ontvangst nemen aan onze bestuurstafel.

Niet vergeten ! Op 13 februari is het St-Antoniuszaaltje niet vrij en gaat onze maandelijkse clubactiviteit door in zaal Revue-Volkshuis, St-Magdalenastraat 26, zo'n 200 m verderop in het verlengde van de Kapucijnenstraat (links). We houden hier onze 2-jaarlijkse Algemene Vergadering (programma: zie verder). Er is uitzonderlijk geen veiling.

In maart is het rusten geblazen en is er géén Herentalse activiteit. We doen nieuwe krachten op en verwachten u terug op 10 april.

6e Quiz van de Herentalse Cultuurraad.

Op vrijdag 1 april gaat in zaal 't Hof (20u) de 6e editie door van de Quiz, ingericht door de Herentalse Cultuurraad. Zij richt zich naar gelegenhedsploegen van 5 deelnemers met een algemene kennis. Leden die eens zin hebben in een gezellig avond met een portie hersengymnastiek mogen zich melden aan onze bestuurstafel.

Glazen met clublogo Bier- & wijnglazen werden lasergegraveerd met het logo van de vereniging (30 mm). Ze dienen niet enkel als relatiegeschenk, zijn tevens een verzamelobject of dienen gewoon om lekker uit te drinken. Leden die zo'n glas wensen aan te schaffen tegen een zacht prijsje, wenden zich tot onze 'barmoeders' achter de toeg.

11.15 u trekking van de jeugdombola gratis lootje voor -15 jaar
een prijsmuntje en een bankbiljet voor elke aanwezige jongere

11.20 u aanwezigheidsombola gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 5 leva, Javaroff 1878-1914 – Bulgarije 1978
- * zilveren 10 markkaa, 60 jaar Onafhankelijkheid – Finland 1977
- * zilveren 10 gulden Beatrix, 50 jaar BeNeLux – Nederland 1994
- CuNi 100 escudos, Diogo Cao – Portugal 1987

11.25 u trekking lootjestombola 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden penning Leopold I, 150 j. Onafhankelijkheid - België 1980
- zilveren 10 dollars – Singapore 1973
- zilveren 1 peso, Centenario de Marti 1853-1953 – Cuba 1953
- zilveren 10 euro, Konrad Zuse 1910-1995 – Duitsland 2010
- zilveren 25 kroner, Frigjoringen, Haakon VII – Noorwegen 1970
- * zilveren 5 leva, Chilendarski 1722-1972 – Bulgarije 1972
- zilveren 1 dollar, zilveren jubileum Senaatstroon – Canada 1977
- * zilveren 100 frank, type ‘4 koningen’, Prins Karel – België 1949

met telkens een fles Solatio Rouge, Vin de Pays d’Oc – Frankrijk 2009
geschonken door **Versmarkt & Wijnen Van Eccelpoel**, Lierseweg 20

11.30 u start van de 2-jaarlijkse Algemene Vergadering – geen veiling

2-jaarlijkse Algemene Vergadering

13 februari in zaal Revue

Met deze nodigen we al onze leden uit op de Algemene Vergadering die om de 2 jaar wordt gehouden. Zoals het in het verenigingsleven hoort presenteert het bestuur aan haar leden een overzicht van de activiteiten in de afgelopen periode 2009-2010. De vergadering sluit aan onmiddellijk op de tombola's, er is geen veiling. Grote veranderingen worden niet verwacht, alle (4) bestuursleden wensen hun taak verder te zetten. Elk bestuurslid geeft een stand van zaken omtrent zijn taakinfilling en een nieuw kandidatuur wordt voorgelegd aan de vergadering.

Programma start om 11.30 u :

Verwelkoming door de voorzitter en opening van de vergadering.

Rudy Dillen – voorzitter-secretaris-redacteur :

Verslag van de clubactiviteiten, Coin Event, tijdschrift, gerealiseerde penningen, reizen, toelichting schoolproject, toekomstplanning.

Bart Van Hove – penningmeester-schatbewaarder :

Financieel verslag, kastoestand.

Koen De Pooter – veilingmeester-standhouders :

Overzicht van de clubveilingen, opkomst van standhouders.

Frank Lippens – webmaster-bibliothecaris

Verrichtingen op website, nieuwsbrief, bibliotheek, PDF-tijdschrift

Verder :

- verlenging opdracht huidig bestuur
- kandidatuur nieuw bestuurslid
- huldiging medewerkers
- vragenronde
- traktatie aan alle aanwezigen
(einde voorzien ca. 12.20 u)

FilaNumis in Houten – NL

zaterdag 16 april 2011 (9.30-16 u)

Het Nederlandse organisatiebureau WB-evenementen, gekend van oa. Muntmanifestatie Assen, richt voor de 2^e maal een internationale beurs in voor filatelie en numismatiek. De beurs gaat door op 16 april in de Expo te Houten (nabij Utrecht). Om het evenement te promoten heeft de organisatie ons een aantal vrijkaarten toegezonden. Leden die deze beurs willen bezoeken kunnen het gewenste aantal vrijkaarten afhalen aan onze bestuurstafel. Meer info op www.wbevenementen.eu

We krijgen er 24 'Brigands' bij in 2011

Ook dit jaar zullen weer een aantal leden hun medaille mogen ontvangen voor 5 jaar lidmaatschap bij de vereniging. Volgende leden sloten zich voor de 1^e maal aan in 2006 en mogen reeds uitkijken naar hun bronzen medaille-op-naam die zal uitgereikt worden op de clubactiviteit van 8 mei 2011 :

Alain Debelder – Antwerpen
Wim Geerinckx – Herentals
Werner Goris – Herentals
Ivo Haine – St-Joris-Weert
Herwig Helsen – Herentals
Marc Hendrickx – Wijnegem
Danielle Horemans – Bouwel
Paul Jans – Geel
Freddy Kerkhofs – Herenthout
Ludo Leyten – Merksplas
Jean Maes – Mechelen

Huib Pelzer – IJsselstein NL
Gustave Pladys – Zaventem
Jean Triffaux – Turnhout
Paul Van Beirendonck – Mortsel
Constant Van Den Broeck – Vorst
Freddy Van Hove – Noorderwijk
Piet Vanmarsenille – Schaffen
Marc Vercammen – Herentals
Hugo Verhaegen – Herentals
Robert Vidts – Nijlen
Leslie Wauman – St-Niklaas

Volgende leden komen hiervoor tevens in aanmerking als ze alsnog hun bijdrage voor 2011 voldoen :

Patrick Dejonghe – Lokeren   Steven Goossens – Heist-o/d-Berg

Medailles die nog liggen te wachten om te worden afgehaald :

Gabriel Bourgart – Noorderwijk   Lea Vandenbruwaene – Gent
Ludo Eysermans – Vosselaar   Ria Vercammen – Herentals
Tom Prims – Grobbendonk

TE KOOP

372 verschillende gemeentepenningen + koffer met plateaus.

Contacteer hiervoor Rik Vanhauwe, steeds aanwezig op de Herentalse clubactiviteiten. Prijs is overeen te komen !

Uw aandacht aub !

Melissa Peeters, een pas aangesloten jeugdlid, zoekt munten met luchtballonnen en ballonvaarders. Standhouders en leden die haar hierbij kunnen helpen geven een seintje. Alvast dank !

Tussen de hapjes en drankjes door werden 32 invulstrookjes in onze rode puzzelbox gestoken, **31** deelnemers hadden het te zoeken woord gevonden : **BERNADOTTE**. Jos Verbist had het sleutelwoord correct en benaderde met 33 het dichtst de schiftingsvraag. Hij mocht uit handen van Leopold Verbist, bedenker van de puzzel, de prijsmunt en bijhorende fles wijn in ontvangst nemen. We feliciteren de winnaar en danken iedereen voor hun deelname aan deze ‘Vaderlandsche’ puzzel.

Vragen & antwoorden

1	Wat stelt het beeld van de voorzijde voor?	St-Michiel & duivel
2	Waar staat dat beeld bovenop?	Stadhuis van Brussel
3	Welk gebouw staat op de keerzijde?	Eeuwefeestpaleis van de Heizel
4	Waar had de Wereldtentoonstelling 1935 plaats?	Heizel Brussel
5	Randschrift ONDER DE REGEERING VAN KONING LEOPOLD III	
6	Wie is de graveur van deze munt?	Paul Wissaert
7	Uit welk land was koningin Astrid afkomstig?	Zweden
8	Waar woonde Leopold III nadien?	domein Argenteuil te Waterloo
9	40 F gewijzigd in 50 F	de Belgische frank was juist gedevalueerd
10	Laatste naslag van deze 40 frank	in 2006

Herdenkingsmunt Expo 1935, een 40 F die het tot 50 F bracht.

Harry DEWIT

Vz: Het Sint-Michielsbeeld op de toren van het Brussels stadhuis; links ervan: 50; rechts: FR; erboven: KONINKRIJK BELGIE -; eronder: BRUSSELSCH - TENTONSTELLING -

Kz: Het groot paleis op de Heysel; erboven: 1835 1935; errond: EEUWGETIJD DER BELGISCHE SPOORWEGEN

Randschrift: ONDER DE REGEERING VAN KONING LEOPOLD III

Massa: 22 gram. Gehalte: zilver/koper 680/320, Vanhoudt, M 150

Bezoek aan de wereldtentoonstelling van 1935

Vele numismaten weten niet dat de tentoonstelling van 1935 een echte wereldtentoonstelling was. Het opschrift van de gedenkmunt is in dit opzicht misleidend en geeft de indruk dat het alleen maar om de viering van het honderdjarig bestaan van de Belgische spoorwegen ging.

Reeds tijdens de wereldtentoonstelling van Brussel 1910 was het plan opgevat om in 1930, ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van België, een wereldtentoonstelling in te richten. Toen men echter over de daadwerkelijke uitvoering van dit plan begon te praten bleek dat er eisen waren om de wereldtentoonstelling te decentraliseren. Adolf Max, staatsminister, burgemeester van Brussel en drager van een karakteristieke en indrukwekkende snor mag beschouwd worden als de drijvende kracht achter het idee van een wereldtentoonstelling te Brussel. Hij slaagde erin een oplossing voor deze problemen te vinden met een compromis op zijn Belgisch: het eeuwfeest van België zou gevierd worden in 1930 met twee internationale tentoonstellingen, één te Brussel en één te Luik; vijf jaar later zou er dan een echte wereldtentoonstelling te Brussel komen ter

gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Belgische spoorwegen en van het vijftigjarig bestaan van de stichting van de Etat indépendant du Congo Belge door Leopold II. België had, in 1928, in ruil voor de toezegging van een wereldtentoonstelling in 1935, er zich wel voor een internationale conferentie toe moeten verbinden geen grote internationale tentoonstellingen meer in ter richten voor 1950. Het voorzitterschap van de beheerraad van de tentoonstelling werd waargenomen door Jean Jadot, en na diens dood, door Emile Franqui, beiden voorzitters van de Generale Bankmaatschappij. Adolf Max was voorzitter van het uitvoerend comité.

Velen twijfelden aan de rendabiliteit van deze onderneming; de crisis, die in 1929 met de crach van Wallstreet begon, was nog niet ten einde; de tentoonstellingen van 1930 waren nog maar pas achter de rug in België; de wereldtentoonstelling van Chicago 1933 lag nog vers in het geheugen; de internationale toestand werd steeds dreigender...

In 1928 moest het inrichtend comité kiezen tussen het park van Woluwe en het plateau van Ossegem, nabij het Koninklijk park. Het was deze laatste site die het tenslotte haalde, wat zeker niet de goedkoopste oplossing was. Brussel moest namelijk een gigantische financiële inspanning leveren om de Heysel gemakkelijk toegankelijk te maken vanuit de stad. 22 km nieuwe straten werden aangelegd; het net der tramlijnen moest tot daar uitgebreid worden. Er werd daarbij nog besloten het Heyselstadion te bouwen. Dit alles kostte aan de stad het voor die tijd zeer grote bedrag van 227 miljoen frank, waarin het stadion slechts voor 25 miljoen telde. Grote werken zijn in de moderne tijden, in crisisperioden, steeds een middel geweest om arbeiders aan werk te helpen en zodoende sociale onrust te vermijden. De Expo 35 gaf tijdelijk werk aan duizenden werklozen; alleen al voor de tuinaanleg werden 500 werklozen geplaatst; er waren meer dan 900 bewakers, enz.

Er werd gestart met de grootste brok van de onderneming, het stadion, dat op een recordtijd werd neergepoot door 600 arbeiders die in ploegen werkten (eerste steen op 4 oktober 1929, inhuldiging bij de match België-Nederland op 14 september 1930). Het stadion was het werk van architect Joseph van Neck, hoofdarchitect van de tentoonstelling, die eveneens de grote paleizen en de negen monumentale ingangen van de wereldtentoonstelling tekende.

Het toegangsbiljet tot de tentoonstelling bedroeg 5 frank behalve voor de eerste dag, die 20 frank kostte; de abonnementsprijs bedroeg 80 frank. Er waren ook aandelen uitgegeven en bij elk aandeel van 5.000 frank kreeg men een abonnement.

Omdat een grote brand een gedeelte van de paleizen van 1910 had verwoest, waar de hele verzameling van muntgewichten van A. de Witte is in verloren gegaan, werd er ditmaal geopteerd voor paleizen in duurzame materialen, vooral in beton, om het brandgevaar tegen te gaan. IJzer en staal zouden trouwens de bouw van alle paviljoenen domineren. De voornaamste bezienswaardigheid van de tentoonstelling was ongetwijfeld de centrale hal van de grote paleizen. Deze hal was in die tijd de grootste ruimte ter wereld die door betonnen gewelven was overspannen. De betonnen bogen die op bewegende gewrichten rusten overspannen een ruimte van 175 m bij 86 m op een maximale hoogte van 31 m. Vele specialisten kwamen kijken naar het oprichten van de bogen, wat paarsgewijs gebeurden aan een ritme van één maand per paar; ze werden gegoten in snelbeton, reeds met behulp van betonpompen. In de hal werd een modelstation gebouwd met op twaalf sporen het nieuwste binnen- en buitenlands rollend materieel. Ook de locomotief, die in 1835 de eerste tocht Brussel-Mechelen had gemaakt was er te zien. De bezoekers moesten een ticket van 50 centiem kopen om deze hal te bezoeken, doch dit gaf wel recht op een tombola waarmee duizenden vrijkaartjes voor de Belgische spoorwegen en voor de lijn Oostende-Dover te winnen waren.

De voornaamste as van de tentoonstelling was de Eeuwfeestlaan, die zich recht voor de centrale hal uitstrekt over een lengte van 800 m en die versierd was met trapsgewijze aangelegde waterbekkens met fonteinen die 's avonds feeëriek verlicht waren. Een grote nieuwigheid was de aanwezigheid in alle lanen van luidsprekers waarmee berichten aan het publiek konden worden gegeven en die verder muziek uitzonden. Links en rechts van het waterbekken voor de centrale hal stonden twee gebouwen met een identieke zuilengalerij; ze bestaan trouwens nog. In het gebouw op de rechterhand, wanneer men de rug naar de hal keert, waren de internationale tentoonstellingen oude en moderne kunst ingericht. De Belgische zalen gingen over het thema "Vijf eeuwen Brabantse kunst". Vele kunstwerken werden uit buitenlandse musea in bruikleen gegeven.

Nederland, Frankrijk en Engeland hadden er eveneens hun eigen zalen waar ze hun oude nationale kunst tentoonstelden. Heel wat landen hadden om politieke of veiligheidsredenen besloten geen oude kunstwerken naar de tentoonstelling te sturen. De sectie moderne kunst was ongeveer op hetzelfde patroon ingericht; er waren eveneens enkele salons, gewijd aan de letterkunde. Het gebouw met de zuilengalerij aan de overzijde was de feestzaal, helemaal in rood en goud, die plaats bood aan 3.600 personen. De zaal werd gedomineerd door een gigantisch orgel met 3980 pijpen, waar elke donderdag namiddag concerten werden op gegeven. Het was in deze zaal dat, op 27 april 1935, de tentoonstelling plechtig werd geopend door koning Leopold III, nog in de rouw voor zijn vader, koning Albert. De koning was vergezeld door koningin Astrid, prins Karel en prinses Josephine-Charlotte.

Naast de feestzaal lag het paleis van het Katholieke Leven, met vier koperen koepels en zes obelissen op het dak.

De U.S.A., de U.S.S.R. en Japan deden niet mee. Duitsland had zich normaal ingeschreven als deelnemer aan de wereldtentoonstelling. In januari 1935, toen de werken aan het paviljoen reeds aan de gang waren, trok het zich echter terug. Het inrichtend comité besloot de werken voort te zetten en in het paviljoen individuele deelnemers onder te brengen, afkomstig uit landen die niet-officieel deelnamen ofwel deelnemers die in hun nationaal paviljoen geen plaats gevonden hadden. Japanners hadden er een volledige Japanse straat in gemaakt waar o.a. een prachtige verzameling ivoor werd getoond. Men verhandelde er ook Oosterse tapijten, stoffen, Duitse bieren en nieuwigheden van alle aard. De Duitsers hadden het trouwens moeilijk om naar Brussel te komen omdat ze met niet meer dan 10 mark (= 110 BF) het land mochten verlaten. Ze konden enkel per bus komen, wat hen toeliet de volledige reissom in Duitsland te betalen.

In het paviljoen van Groot-Brittannië werd prachtig gouden vaatwerk van Buckingham Palace getoond. Op het dak van het paviljoen had men de grootste schijnwerper ter wereld geplaatst die, als het donker was, twee of driemaal per uur werd aangestoken. Hij was in staat verschillende motieven in de hemel te tekenen. Ook het Zweedse paviljoen had een krachtige schijnwerper op het dak. Het was met zijn sobere lijnen een van de modernste van de tentoonstelling.

Frankrijk had verschillende paviljoenen, zoals dat van de stad Parijs, waar reeds de plannen voor de wereldtentoonstelling van 1937 werden getoond. Frankrijk had ook een kopie van het huis van de fabeldichter La Fontaine te Château-Thiry laten bouwen op de tentoonstelling. In het paviljoen van de Franse overzeese gebieden was er een soukh ingericht, compleet van kamelen en met een detachement Senegalese gendarmes.

De Zwitsers toonden natuurlijk horloges maar ook een verzameling oude juwelen. Bulgarije had een paviljoen in zuiver traditionele stijl en het Griekse was helemaal rond een enorme wilg gebouwd; er bestaat trouwens een medaille met een zicht op dit paviljoen.

Het hoofdpaviljoen van Italië was, wat zijn architectuur betreft, een van de meest omstreden van de tentoonstelling. Op de gevel prijken vier gestileerde bijlen in staal en glas. Er werd propaganda gemaakt voor de weldaden van het fascisme. Het paviljoen van Palestina maakte reclame voor deze steeds joodser wordende staat.

Gemengd tussen deze buitenlandse paviljoenen bevonden zich gespecialiseerde Belgische standen, waar onze nationale producten werden getoond. In het Paleis der Wetenschappen (Alberteum) bevond zich het Planetarium, waarvan het projectieapparaat nog steeds in gebruik is. Men zag er de aluminium capsule, ontworpen door prof. Piccard, waarmee Cosijn en Vander Elst op 18 augustus 1934 de derde tocht in de stratosfeer hadden gemaakt.

Een van de grote blikvangers van de tentoonstelling was de televisie. Frankrijk had in april 1935, de maand waarin de tentoonstelling haar deuren opende, haar eerste tv-zender op de Eiffeltoren geplaatst, met dagelijkse uitzendingen. In een van de Belgische afdelingen werkte er ook een tv-studio, de schermen waren slechts 12 cm x 12 cm groot en groen getint, doch in het Franse paviljoen waren er reeds schermen van 40 cm x 40 cm te zien met beelden van 180 lijnen. Het paviljoen van Belgisch Congo, met een massieve centrale toren, toonde in deze tijd toen het woord kolonialisme nog geen negatieve naklank had, zonder complexen de Belgische realisaties in Afrika. Voor het paviljoen bevond zich de olifant, gebeeldhouwd door A. Collin, die zich thans voor het museum van Tervuren bevindt.

In het paviljoen van Philips en bij andere producenten van elektrisch materiaal werden neonlampen gedemonstreerd. Côte d'Or had een eigen paviljoen waar uiteraard chocolade werd gemaakt. De firma Remy had een zeer modern paviljoen, helemaal in glas, waarin een volautomatische verpakkingsinstallatie van deegwaren veel aandacht trok. De firma Vanderborcht stelde enkele meubels tentoon die niet zouden misstaan in een hedendaagse winkel van designmeubelen. Een nieuwigheid waren ook de koelinstallaties, vooral de automatische bierkoelers voor de horeca, die weldra de oude ijsbakken zouden vervangen.

België toonde ook fier een maquette op 1/10.000^{ste} van het Albertkanaal, dat men toen nog aan het graven was, ook een van die projecten om werklozen werk te geven. Er werd ook veel aandacht gewijd aan de voetgangerstunnel en de tunnel voor voertuigen te Antwerpen, die veel sneller dan voorzien onder de Schelde waren gelegd. In totaal waren er 8.930 exposanten waarvan 5.000 Belgen.

Helemaal aan het zuidende van de Eeuwfeestlaan bevond zich Oud-Brussel: een commercieel en vermaakcentrum waar een aantal nog bestaande Brusselse gebouwen uit de 18de eeuw waren gekopieerd. Verschillende Brusselse gebouwen uit deze periode waren ook gereconstrueerd aan de hand van oude documenten. Het voornaamste was ongetwijfeld de reconstructie van het paleis van de hertogen van Brabant, dat in 1723 door brand was vernield, ongetwijfeld het grootste verlies uit ons kunstpatrimonium. Het paleis dat gedeeltelijk stond op het huidige Koningsplein en waarvan in 1999 de grondvesten werden blootgelegd werd gereconstrueerd tezamen met de kerk van Coudenberg, aan de overzijde van het plein; deze was in 1785 afgebroken om plaats te maken voor de kerk in de vorm van een klassieke tempel die we kennen. In het paleis was zelfs een authentieke 18de-eeuwse beiaard van 24 klokken ondergebracht, waarop beiaardier Jef Denijn kwam concerten geven. Het is spijtig dat deze zeer interessante reconstructies van verdwenen Brusselse gebouwen niet op een of andere manier bewaard werden. Het personeel van Oud-Brussel was allemaal in 18de-eeuwse klederdracht en de diligence deed rondritten op de tentoonstelling. Naast Oud-Brussel lag het attractiepark, een klassiek pretpark waar het valschermspringen vanuit een toren een van de nieuwe uitvindingen was. Er was ook een zoo en naast de zoo lag een Indiaans dorp met echte indianen.

Tijdens de 194 dagen van de tentoonstelling werden er 312 congressen gehouden en een schier eindeloze rij van concerten, optochten, toneelstukken, prijskampen, gaande van welsprekendheid tot Miss Worldverkiezingen.

De verslagenheid bij het overlijden van koningin Astrid, die op 28 augustus de dood vond bij een verkeersongeval in Zwitserland, was te vergelijken met wat we later hebben meegemaakt bij de dood van prinses Diana. Ondanks het feit dat, op verzoek van de koning, de rouw werd opgeheven na de begrafenis, zette dit toch een domper op de pret van de laatste weken van de wereldtentoonstelling, die haar deuren sloot op 6 november 1935.

Ondanks de slechte vooruitzichten werd de tentoonstelling een groot succes: in totaal 19.752.000 bezoekers; de laatste dag persten zich nog 525.000 bezoekers in de tentoonstelling. De tentoonstelling had 197 miljoen gekost en er waren 252.400.000 Fr. inkomsten wat een zuivere winst opleverde van 45 miljoen.

Numismatiek op de wereldtentoonstelling

We kunnen niet zeggen dat de numismatiek een grote plaats innam in de wereldtentoonstelling 1935. In het algemeen verslag van de tentoonstelling beklaagde Armand Stiévenard er zich zelfs over dat men de klas 28 (munten en penningen) veel te eng had begrepen en beperkt had tot munttechniek en medailletechniek, terwijl de mogelijkheid munten en medailles tentoon te stellen over het hoofd was gezien. De verantwoordelijken voor klas 28 waren Victor Tourneur, voorzitter; A. Everaerts, graveur aan de Munt, F. Fisch, graveur, C. Walton-Fonson, directeur van de firma Fonson, ondervoorzitters; M. Hoc, directeur van het penningkabinet was secretaris, geholpen door de graveur H. Walravens; de graveur H. Mauquoy was penningmeester. Er waren 17 exposanten, zes Franse, tien Belgen plus één uit Letland, die men, met twee medaillons in terracotta, op goed geluk af in klas 28 had ondergebracht.

De firma Fonson stelde werken tentoon van Bonnetain, P. Dubois, Devreese, Dupont, Lagae, Verbanck, Rousseau, enz. De firma Fisch had een eigen paviljoen waar het publiek een reductiedraaibank zag werken en een muntpers die kleine medailles met de beeldenaar der Belgische prinsen sloeg.

De Munt van België had in het paviljoen der grafische kunsten een moderne muntpers geïnstalleerd waar de gedenkmunt van 50 frank werd geslagen. Er werd ook een nieuwe elektromagnetische weegschaal getoond die te zware en te lichte stukken uitselecteerde.

De firma Walravens had een frictiepers van 200 ton geleend van de firma Dutrannoit te Charleroi. Het huis Devigne-Hart stelde de werken tentoon van de graveur Hart uit vorige eeuw. Het huis Bija toonde zowel gegoten en geslagen medailles. Emile Michel was gespecialiseerd in prijsmedailles voor prijskampen.

De firma Everaerts demonstreerde de perfectie van hun reductiedraaibank terwijl de firma Paul De Greef naast medailles ook een volledige verzameling van Belgische eretekens toonde. Frankrijk was vertegenwoordigd door de Munt van Parijs (frictiepers, reductiedraaibank en muntpers) met werken van Bénard, Blin, Dammann, Dropsy, Herbémont, Nocq, Turin, enz. Verder waren er de firma's Janvier et Berchout, Arthur Bertrand, Dusseaux et Cie (religieuze medailles). Les Amis de la Médaille d'art hadden er ook een stand.

In de tentoonstelling van oude kunst werden er enkel 40 medailles geëxposeerd vervaardigd door de graveursdynastie Waterloos: Denis Waterloos (1593-1650) 4 medailles, Adriaan Waterloos (1600-1684) 27 medailles en Denis Waterloos de Jonge (1627-1715) 9 medailles. In de sectie moderne kunst werd er in de afdeling beeldhouwkunst enige aandacht besteed aan het oeuvre van A. Bonnetain en G. Verbanck.

Er zijn drie verschillende officiële medailles ten behoeve van de tentoonstelling geslagen:

- Er was een medaille met het profiel van Leopold III en koningin Astrid door Rau, met op de keerzijde Brussel-Bruxelles 1935; deze werd uitgedeeld aan de leiders van muziekkorpsen die kwamen spelen op het bestendig festival van de tentoonstelling.
- De rechthoekige medaille van Fernand Bonnetain met zwevende engelen op de voorzijde en een zwevende engel op de keerzijde werd als souvenir geschonken aan personaliteiten en medewerkers.
- De bronzen gelijkaardige plaket van Bonnetain met een vrouwelijke engel in vooraanzicht met in elke hand een ruiker vergezelde elk diploma of het nu om een diploma voor een gouden, een zilveren of een bronzen medaille ging.

De Munt

De uitgifte van zilveren munten van 50 frank onder Leopold III was niet toevallig. De reden ligt nog in de nasleep van de Eerste Wereldoorlog. Na de oorlog had de Nationale Bank de Duitse marken, die wettig betaalmiddel waren ingewisseld. De Duitsers hadden zelf de voordelige koers van 1,25 BF voor 1 DM vastgelegd. Het was de bedoeling dat Duitsland daarna hun marken zouden overnemen tegen dezelfde koers, wat natuurlijk nooit gebeurde. Daarbij kwam nog dat, gezien de voordelige koers, heel wat marken clandestien uit Duitsland werden ingevoerd. In de jaren '30 mocht er zelfs niet meer over deze kwestie gepraat worden om de goede betrekkingen met Duitsland niet te schaden. Resultaat: deze operatie had veel geld gekost aan de Nationale Bank, die deze sommen terugvorderde van de staat.

Door de devaluaties van de Belgische frank waren de bankbriefjes van 50 frank een relatief kleine waarde geworden die eventueel door muntstukken konden worden vervangen. Om de Belgische staat toe te laten haar schuld aan de Nationale Bank terug te betalen werd besloten de briefjes (uitgegeven door de bank) te vervangen door muntstukken (uitgegeven door de staat). De uitgifte van munten liet aan de staat toe winst te maken waarmee de schuld kon worden ingelost. Deze vervanging van bankbriefjes door munten was geen groot succes. De bevolking hield niet van deze zware munten.

In het Koninklijk Besluit van 20 december 1934, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 6 januari 1935 werd bepaald dat er tijdens de wereldtentoonstelling 40 frankstukken zouden geslagen worden, die in gelijke hoeveelheden in het Nederlands en het Frans moesten worden vervaardigd. Het type werd volledig beschreven.

Op 30 maart devalueerde de Belgische frank met maar liefst 28 %. Bij de

opening van de tentoonstelling, op 27 april, moest het muntatelier er dus wettelijk gedenkmunten van 40 frank produceren, wat blijkbaar niet of praktisch niet gebeurd is. Blijkbaar wachtte men op nieuwe instructies.

Het Koninklijk Besluit van 20 december 1934 werd herzien door het KB van 1 juni 1935, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 2 juni, waarin bepaald werd dat de herdenkingsmunten een nominale waarde van 50 frank zullen hebben in plaats van 40 frank. Vermits alle andere bepalingen betreffende het stuk hetzelfde bleven, dus ook het gewicht, maakt dat het stuk van 50 frank in feite juist het dubbel weegt van de 20 frankstukken van Albert en ook van de latere 20 frankstukken van Leopold III.

Het feit dat er in dit laatste koninklijk besluit geen bepalingen staan betreffende de omloop van de stukken van 40 frank, dat ze dus ook bijvoorbeeld niet worden ingetrokken, is een duidelijk bewijs dat ze in feite niet zijn geslagen. Vermoedelijk werkte de muntpers op de tentoonstelling niet tussen 27 april en 1 juni en werd alleen de werking van de reductiedraaibank gedemonstreerd. Deze draaibank zorgde trouwens voor een nieuwigheid in de muntproductie. Normaal worden de matrijzen vervaardigd door het inponsen van een positieve patrijsstempel; voor de stukken van 50 frank graveerde de draaibank rechtstreeks de stempels. Er bestaan geen proeven van de 40 frank met Nederlandse tekst. Van het Franstalige stuk zijn er echter een ganse reeks “proeven” in goud, zilver, zilver op dikke plaat, similor, koper, koper op dikke plaat, nikkel, nikkel op dunne plaat, aluminium, tin en brons meestal met kartelrand, enkele ook met gladde rand, die Dupriez alle als latere producten bestempeld. Het probleem is dat er van de 40 frank ook enkele zeldzame stukken bestaan in zilver, compleet met randschrift. Er zijn alleen Franstalige exemplaren teruggevonden. Het zou hier dus hoogstens om volledig afgewerkte proeven kunnen gaan, maar proeven verschillen meestal van de werkelijk geproduceerde munt door een verschillende rand of door een verschillend metaal, dus als officiële proef reeds een zeer ongewoon karakter. Ik meen dat alles in de Franstalige 40 frankstukken wijst in de richting van een niet-officiële aanmaak van deze stukken. Ze kunnen natuurlijk veel later op niet-officiële manier op de munt vervaardigd zijn, zoals zovele andere “proeven”. De Belgische munt was echt geen voorbeeld van waterdichtheid op dat gebied.

Er zijn echter elementen die pleiten voor een frauduleuze aanmaak op de tentoonstelling zelf. Het zou kunnen dat later, in de loop van de aanmaak van de 50 frankstukken, de productie even is onderbroken om frauduleus enkele zilverstukken van 40 frank te slaan. Het volstond dan om de matrijs van de voorzijde te vervangen door een matrijs van een proef van 40 frank; de keerzijdematrijs en de ring om het randschrift te slaan dienden niet vervangen te worden. Vermits er geen proeven van een Vlaamse 40 frank bestonden konden er natuurlijk geen zilveren exemplaren van dit type gemaakt worden. Het toezicht op het atelier in de tentoonstelling was waarschijnlijk niet streng. Een aanduiding dat er op een dergelijke manier te werk kan zijn gegaan is het bestaan van een Franstalig zilveren exemplaar met een Nederlands randschrift (Bogaert nr. 2557 B1), die natuurlijk geen enkele reden van bestaan kan gehad hebben.

Maar hoe twijfelachtig de oorsprong van deze stukken ook moge zijn, het is een feit dat deze zilveren exemplaren met randschrift toch dienen beschouwd te worden als volwaardige munten: ze zijn vervaardigd door de Munt van België, ze voldoen aan de bepalingen van een wettekst en ze kunnen theoretisch zijn geslagen tijdens de eerste maand van de tentoonstelling. Alleen een duidelijk bewijs uit archivalische bronnen, waaruit blijkt dat deze stukken niet zijn geslagen kan dit veranderen.

Deze munt is het werk van graveur Paul Wissaert (Brussel 1885, Schaarbeek 1972). Hij was de zoon van de medailleur François Wissaert. Hij was een leerling van Charles Van der Stappen en van Julien Dillens. Hij was de auteur van talrijke medailles; zijn carrière begon rond 1908. Om welke reden hij werd verkozen voor het maken van de herdenkingsmunt van de tentoonstelling is niet bekend.

40 frank 1935 proof met gladde rand, naslag van 2006, geslagen voor Muntpost, met ijkmerk Ⓜ voor zilver en R voor replica op de voorzijde.

De naam BERNADOTTE

Leopold VERBIST

Bernadotte was de familienaam van koningin Astrid (1905-1935), moeder van onze huidige koning Albert II die behoorde tot het Zweedse koningshuis Bernadotte. Dat is ook de familienaam van de huidige Zweedse koning Carl XVI Gustaf. Het Huis Bernadotte regeert over Zweden sinds 1818 en tot 1905 ook over Noorwegen. De stamvader is de Fransman Jean-Baptiste Bernadotte, die als koning Carl XIV Johan regeerde over Zweden en Noorwegen van 1818 tot zijn dood in 1844.

Jean-Baptiste Bernadotte (°1763 Pau) huwde in 1798 met Désirée Clary, een oud lief van Napoleon (die haar had laten vallen toen hij Josephine de Beauharnais ontmoette). Haar zuster Julie Clary was gehuwd met Napoleons broer Joseph, en dus behoorde hij tot de familie van Napoleon. Bernadotte had een lange staat van dienst in het Franse leger en tijdens de Franse Revolutie. Hij werd brigadegeneraal in 1794 en minister van Oorlog in 1799. Hij diende Napoleon na diens staatsgreep in 1799, had er een turbulente relatie mee, maar kreeg toch de titel van maréchal de France en de adellijke titel prins van Ponte Corvo.

1 skilling Zweden 1835, Carl XIV Johan, alias Jean-Baptiste Bernadotte

Omdat de kinderen van de Zweedse koning Carl XIII jong gestorven waren was er een opvolgingsprobleem begin 19de eeuw. In die tijd regeerde Napoleon over half Europa en het Zweedse parlement vond het praktisch een nieuwe kroonprins te kiezen die Napoleon kon aanvaarden. Zo werd Bernadotte door de Zweedse Riksdag in 1810 gekozen tot nieuwe kroonprins. Hij werd regent van de zieke Carl XIII en koning na diens dood in 1818 onder de aangepaste naam Carl XIV Johan.

Niet alleen op de Zweedse en Belgische troon zit nu een nazaat van Bernadotte maar ook op de tronen van Denemarken, Noorwegen en Luxemburg. Koning Albert II is een afstammeling in de 5de generatie.

Numismatisch gekleurde spreekwoorden en gezegden

Kruis noch duit hebben

Men is 'blut'. Een munt werd ook wel een *kruis* genoemd, omdat op veel munten een kruis stond afgebeeld. Hierbij speelt het gezegde: 'kruis of munt gooien'.

Groot, Arnhem

Hij ziet er zo uit dat je hem je zondagsduiten in bewaring zou geven. Hij heeft zo'n vroom gezicht dat je aan hem je geld in bewaring zou geven. Dus niet: een geheel onbetrouwbaar sujet!

Duit 1755, Gelderland

Het is zo zeldzaam als een 'Uitertse' duit.

Hiermee wordt een Utrechtse duit bedoeld die, in het algemeen, niet zeldzaam zijn. Andere gezegdes zijn: 'hij is bij de poort van Uitert aangekomen': hij is bijna aan de bedelstaf en 'een Uitertse reis': een verre en moeilijke tocht; beide zijn bedoeld als woordspeling.

Duit, stad Utrecht, 1786

Bekend zijn als de blinde oordjes

Een blind oortje was een munt met een waarde van een oord, waarvan de beeldenaar bijna geheel was afgesletten, een lange tijd in omloop was geweest en door vele handen was gegaan.

Zeeland, Statenoord Philips II

Dat is een fluitje van een cent

Het loopt van een leien dakje, het gaat allemaal heel gemakkelijk. De Zuid-Nederlandse variant luidde: 'het gaat gelijk een fluitje van een oortje'.

Een cent voor je gedachten.

De bedoeling is duidelijk: ik wil graag weten wat je denkt of wat je bedoelingen zijn. Het is een afgeleide van het Engelse gezegde: 'A penny for your thoughts', ook wel: ik geef je een 'kwartje voor je gedachten'.

Koningin Victoria, penny 1900

Opaquely citing an ‘adaptation of technical parameters,’ Germany’s Finance Ministry, which runs the country’s mint, said it would massively reduce the silver content in its commemorative 10-euro coins. The last two commemoratives weighed 18 g. and used an alloy of 92.5% silver and 7.5% copper. From next year on, new coins will consist of only 62.5% silver and 37.5% copper and they will weigh just 16 g. Reducing the alloy’s silver content and the coins’ overall weight drops the total amount of silver per coin from 16.25 to 10 g. That’s nearly a 40% debasement in one go. Since 16.25 g. of silver was worth 11.10 euros on 12 November 2010, the German Finance Ministry made a € 1.10 loss on the old 10-euro coins and should see a € 3.20 profit with the new coins.

Debasing coinage is an ancient practice. The Roman denarius, a silver coin, was in circulation for over 500 years. Initially, in the 3rd century BC, it had silver content of 4.5 g., which slipped to 3.8 g. under Augustus in 16 AD, 3.2 g. under Nero in 60 AD, 1.66 g. under Caracalla in 217 AD, and finally 0.2 g. under Aurelian in 270 AD. From Augustus to Aurelian, the denarius’ overall debasement equaled roughly 95%, an inflation rate of 1.1% per year.

French King Philip the Fair (1268–1314) was a legendary currency debaser. Always short of funds due to his many wars, he first expelled the Jews from France and then the Lombards, confiscating their assets (‘fair’ refers to his looks, not his ethics). Then he levied highly contentious taxes on the Catholic Church and finally he ravaged the Knights Templar monastic order, executing their leaders as heretics. In fact, he owed the Templars vast sums of money. Philip also used currency debasement liberally, with contemporary chroniclers suggesting half of his budget was financed in this manner in some years, earning him another nickname: Philip the Forger.

Kings often resorted to currency debasement. Of Louis XIV, the philosopher Montesquieu wrote: ‘The king is a great magician. If he has only a million crowns in his exchequer, and has need of two millions, he has only to persuade (his subjects) that one crown is worth two, and they believe it. If he has a costly war on hand, and is short of money, he simply suggests to his subjects that a piece of paper is coin of the realm, and they are straightway convinced of it.’

Obviously, Germany’s debasement of its silver commemorative coins is trivial compared with the giants of currency debasement throughout history. On the other hand, coinciding as it does with the US Federal Reserve’s renewed quantitative easing, which conjures another USD 600 billion out of thin air, it illustrates yet again that no government can be blindly trusted to defend the value of its currency.

1	8.50	16	2.50	31	-	46	1.00	61	1.75
2	13.00	17	3.50	32	4.75	47	1.00	62	3.75
3	4.00	18	-	33	2.25	48	20.00	63	3.50
4	32.00	19	13.00	34	2.00	49	7.50	64	3.50
5	8.00	20	1.00	35	2.50	50	4.25	65	3.00
6	5.50	21	30.00	36	2.50	51	1.50	66	1.00
7	5.50	22	1.00	37	6.00	52	1.00	67	3.75
8	2.50	23	3.25	38	13.00	53	1.25	68	3.25
9	2.50	24	5.50	39	2.00	54	1.75	69	3.00
10	10.00	25	1.00	40	10.00	55	1.00	70	12.00
11	14.00	26	3.50	41	-	56	1.00	71	1.00
12	25.00	27	4.00	42	1.00	57	1.75	72	1.00
13	2.00	28	3.50	43	-	58	2.50	73	1.00
14	2.00	29	7.00	44	4.00	59	1.00	74	1.00
15	2.00	30	2.50	45	17.00	60	2.50	75	2.75

Nog een sfeerbeeld van onze geslaagde 7^e Coin Event : het ‘sneukelen’ in het uitgebreide aanbod levert zo af en toe een onverwachte vondst op.

Heel wat 2-euro-herdenkingsmunten op stapel in 2011 !

Slowakije : 20^e verjaardag van de Visegrád-groep. De Visegrádgroep, ook wel de Visegrád-4 (V-4 of V-IV) genoemd is een samenwerkingsverband van de 4 centraal-Europese landen Polen, Hongarije, Tjechië en Slowakije. Zij werden alle in 2004 lid van de EU. De munt toont de 4 landsgrenzen en V-IV, met het omschrift VYSEHRADSKA SKUPINA .VISEGRAD GROUP 15.2.1991, 2011 – SLOVENSKO. Oplage 1 miljoen ex.

Luxemburg : 90^e verjaardag groothertog Jean
Het is ook net 50 jaar geleden dat Prins Jean door zijn moeder Charlotte werd aangesteld als Stadhouder van het Groothertogdom. Op de munt staan de portretten van groothertogin Charlotte, groothertog Jean en de ambtsdragende groothertog Henri. De munt verschijnt op 1 februari, de oplage zal 700.000 ex. beragen

Programma : speciale 2-euro herdenkingsmunten in 2011

Monaco : huwelijk Albert II met Charlene Wittstock

San Marino : 500^e Geboortedag van Giorgio Vasari

Vaticaan : 26^e Wereld Jongeren Dag Madrid

Duitsland : Keulen, Noordrhein-Westfalen

Spanje : Leeuwenhof Alhambra – Granada

Portugal : 500 jaar Fernão Mendes Pinto

Nederland : Erasmus – Laus Stultitiae

Slovenië : 100 jaar Franc Rozman

België : 100 jaar Vrouwendag

Frankrijk : Fête de la Musique

Malta : Eerste Deelname Adviesraad 1849

De munt toont een hand die een formulier dropt in een stembus.

Thema : de eerste keer dat een Maltese afgevaardigde deelnam aan de adviesraad van de Britse Gouverneur in 1847. Het is een eerste munt in een serie van 5 die belangrijke gebeurtenissen in de staatkundige ontwikkeling van het eiland herdenkt. De oplage bedraagt 430.000 ex.

2***2***2***2***2***

LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt
002	24	034	273	128	102	306	372	402	512
006	311	035	596	141	48	307	275	414	474
007	71	036	272	142	227	308	423	438	123
008	148	037	400	143	69	309	460	439	345
021	218	038	497	151	239	310	120	440	229
022	256	039	521	152	305	311	277	441	445
023	50	040	194	171	74	312	220	449	560
024	433	051	588	172	31	313	478	538	440
025	462	082	322	173	22	314	406	550	154
026	533	083	432	174	438	315	395	561	579
027	68	084	523	205	341	346	139	562	44
028	105	085	81	206	338	351	458	576	514
029	278	102	551	212	339	365	574	579	65
030	556	103	270	213	479	372	109	581	64
031	204	104	112	240	262	373	488		
032	12	105	99	254	504	376	545		
033	351	127	286	281	173	395	224		

Graptje uit ... **CESKA REPUBLICA 2010**

Zo af en toe laat een amateurkunstenaar zijn creativiteit de vrije loop in de numismatiek. Een van de leukste fantasieontwerpen van de laatste tijd toont ons een Tsjechische 1 euro met het portret van de brave soldaat Schwejk, bekend uit de wereldberoemde romans van Jaroslav Hasek. Onnodig te zeggen dat deze munt, hoe leuk ook bedacht, nooit in werkelijkheid zal worden geslagen ... al was het alléén maar omdat Tsjechië de eerste 6 tot 8 jaar er nog niet toe zal komen om eigen euromunten te gaan slaan. **Rob Kooij** – De Beeldenaar 1 / 2011

Bibliotheek Leden die op 13 februari boeken of tijdschriften wensen te ontlenuen, geven best op voorhand een seintje aan Frank, onze bibliothecaris. Hij zal zorgen dat het gewenste in zaal Revue geraakt.

Email : frank.lippens1@skynet.be, gsm : 0475-552400

vrij 4 febr (16-21u) **Holland Coin Fair 2011** zat 5 febr (10-17u)
Pacificzaal - WorldForumConventionCenter *Congresgebouw*, Den Haag

zaterdag 5 februari **London Coin Fair** 10 – 17 u
Holiday Inn – Bloomsbury, Coram Street www.simmonsgallery.co.uk

zaterdag 5 februari **29e Salon du papier-monnaie à Paris-10e**

zondag 6 februari **Nationale Ruilbeurs Wase Ruilclub** 9 – 16 u
Den Hof – H. Heymanplein 7, St-Niklaas www.waseruilclub.be

zon 6 febr **43e Bourse Numismatique Argenteuil** 8.30 – 17 u
Salle Jean Villar, 9 Bd. Héloïse, Argenteuil (F) tél. 06 83 00 46 34

zondag 13 februari 10 – 17 u
Münzbörse Petermännchen Trier
Saar-Mosel-Halle, Schulzentrum Konz-Trier
www.muenzfreunde-trier.de

zondag 13 februari 9 – 15 u
Internationale Ruilbeurs VVT Tilburg
De Druiventros, Bosscheweg 11, Berkel-Enschot
Mark Mannesse T 0031-135441063

zondag 27 februari **36e Bourse Numismatique Strasbourg** 9 – 16 u
Pavillon Joséphine – Parc de l'Orangerie tél. 03 88 66 40 65

di 1	AEN Brussel – H. Geest – Dr. Lemoinestr. 13, Anderlecht	van 18 u
vr 4	Berthout – St-Catharina – Clemenceaustr., St-Kat-Waver	19-22.30 u
za 5	EGMP Dendermonde – Keur – Pijnderslaan 90, Denderm. AEN Soignies – Centre, rue de la Régence 23, Soignies N.K. Hasselt – Cult. Centr. Lokaal 2, Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12 – 17 u 14.30–16 u 13 – 17 u 13.30–17 u 8 – 11 u
zo 6	EGMP Leuven – Palais de Buc's – J.P. Minckelersstr. 130 EGMP ZW-Vlaand -Kartouchke, Ingelmunsterstr, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – Rue Gouttier 11, Couvin AEN Saint-Georges – Rue Reine Astrid 69, St-Georges AEN ANA – rue des mésanges à Mohon, Charleville-M Edelweissje – St-Katarina – N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt Nationale Ruilclub Wase Ruilclub Den Hof – H. Heymanplein 7, St-Niklaas	9 – 12.30 u 8.30 – 12 u 9 – 12 u 8 – 12 u 9 – 12 u 8.30 – 12 u 9 – 16 u
di 8	N.K. Zeeland– Dauwendaele – Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30-21 u
wo 9	NK.Brabant – Bar le Duc, Korenbrugstr 's-Hertogenbosch	19.45-22 u
za 12	EGMP Antwerpen – Ruggenhof– Fr. Van Dijkstr., Deurne AEN Nijvel – C. St-Gertrude – Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers– S-coeurs – rue d/l Moinerie 33, P-Rechain Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12.30–16 u van 14.30u 8 – 12 u 13.30-17 u 8 – 11 u
zo 13	EGMP Herentals – Revue, St-Magdalenastr 26 Herentals N.K. St-Truiden – Sportcomplex - Jodenstraat, St-Truiden Internationale Beurs VVT Tilburg De Druiventros – Bosscheweg 11, Berkel-Enschot (NL)	8.30 – 12 u 8.30-11.30 9 – 15 u
ma 14	EGMP Brugge – lok. CM - Moerkerksestwg 118, St Kruis	van 19 u
di 15	N.K.Limburg – 't Pruuske – Hoogbrugstraat 9, Maastricht	van 20 u

DEZE MAAND ...

... op onze leestafel !

MünzenRevue (D)

Januar 2011

- Hessische Prinzessinnen auf Dänemarks Thron
- Eine alte Münzenzeitung erzählt : Goloid-Dollar
- 150 Jahre Münzkabinett im British Museum
- Gewinner des diesjährigen Coin of the Year Award
- Ein besonderes Sammelgebiet – UNESCO Münzen
- Geschichte Polens im Bild der Münzen & Medaillen

MUNTkoerier (NL)

januari 2011

- De Schotse vorsten en hun muntslag
- Holland Coin Fair 2011 op 4 & 5 februari 2011
- nieuwe varianten 1 cent 1942 'P' en 1943 'P'
- antieke munten : Alexander is hot !
- penningen : Jan Meefout in museum Beelden a Zee
- plaket : het MS Prince Baudouin

Numismatique & change (F)

Janvier 2011

- étude : Romaines : Les monnaies d'Auguste
- Monnaies constitutionnelles : atelier de Strasbourg
- Papier-monnaie : Les femmes et des billets
- Jetons & médailles : La numismatique du mariage
- Le monnayage provençal de Charles I d'Anjou
- Papier-monnaie : 3 figures majeures de Chine

Nieuw in onze bib !

Das große Buch der Münzen und Medaillen

Mit Münzkatalog Europa von 1900 bis heute

Elvira und Vladimir Clain-Stefanelli,
Günther Schön

Deze en andere tijdschriften en boeken kunnen gratis ontleend worden voor de duur van 1 maand ! Vraag info aan Frank, onze bibliothecaris. Lijst is te raadplegen op www.numismatica-herentals.be / bibliotheek

zat 5 maa (9.30-17)   **Numismata München**
M.O.C. – Freimann Lilienthalallee 40, Halle 3

zon 6 maa (9.30-15)
www.numismata.de

zaterdag 12 maart   **Veiling 108 – Jean Elsen & ses Fils**

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel   tel. 02-734 63 56   www.elsen.eu

zondag 13 maart   9 – 16 u

**27e Internationale Beurs
Numismatica Antverpia EGMP**

Sporthal Extra Time – Louisalei 24, Hoboken
T 03-827 47 78   hilde.beyts@skynet.be

zondag 13 maart   9 – 16 u

**XXXIIe Grande Bourse Numismatique
Cercle Numismatique Val de Salm AEN**

L'Institut du Sacré-Cœur
Rue des Chars à Bœufs 12, Vielsalm

jldengis@gmail.com

tél. 080-215831

zaterdag 26 maart   14.30 – 17.30 u

Diestse Studiekring voor Numismatiek
activiteit   met lezingen en ledenveiling

- De belastingspenningen van Belgisch-Congo
- Korte presentaties van munten en penningen met een bijzonder verhaal, door eigen leden

Elckerlyczaal – Cult. Centr. Begijnhof, Diest

zondag 27 maart

9 – 15 u

Internationale Ruilbeurs VVT Tilburg

De Druiventros, Bosscheweg 11, Berkel-Enschot
Mark Manesse   T 0031-135441063

di 1	AEN Brussel – H. Geest – Dr. Lemoinestr. 13, Anderlecht	van 18 u
vr 4	Berthout – St-Catharina – Clemenceaustr., St-Kat-Waver	19-22.30 u
za 5	EGMP Dendermonde – Keur – Pijnderslaan 90, Denderm. AEN Soignies – Centre – rue de la Régence 23, Soignies N.K. Hasselt – Cult. Centr. Lokaal 2, Kunstlaan 5, Hasselt Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	12 – 17 u 14.30–16 u 13 – 17 u 13.30–17 u 8 – 11 u
zo 6	EGMP Leuven – Palais de Buc's – J.P. Minckelersstr. 130 EGMP ZW-Vlaand -Kartouchke, Ingelmunsterstr, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal – Rue Gouttier 11, Couvin AEN Saint-Georges – Rue Reine Astrid 69, St-Georges AEN ANA – rue des mésanges à Mohon, Charleville-M Edelweissje – St-Katarina – N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt Wase Ruilclub – Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	9 – 12.30 u 8.30 – 12 u 9 – 12 u 8 – 12 u 9 – 12 u 8.30 – 12 u 9 – 12 u
di 8	N.K. Zeeland– Dauwendaele – Vrijlandstr 59, Middelburg	18.30-21 u
za 12	AEN Nijvel – C. St-Gertrude – Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers– S-coeurs – rue d/l Moinerie 33, P-Rechain Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Veiling 108 - Jean Elsen & ses Fils Tervurenlaan 65, 1040 Brussel	van 14.30u 8 – 12 u 13.30-17 u 8 – 11 u
zo 13	AEN Vielsalm– Les Doyards– Rue d/l Station 5, Vielsalm N.K. St-Truiden – Sportcomplex - Jodenstraat, St-Truiden 27e Internationale Beurs Antwerpen EGMP Sporthal Extra Time – Louisalei 24, 2660 Antwerpen 32ste Ruilbeurs Vielsalm AEN Inst 'Sacrés-Coeurs' - rue des Char-à-Boeufs 12, Vielsalm	9 – 12 u 8.30-11.30 9 – 16 u 9 – 16 u
ma 14	EGMP Brugge – lok. CM - Moerkerksestwg 118, St Kruis	van 19 u
di 15	N.K.Limburg – 't Pruuske – Hoogbrugstraat 9, Maastricht	van 20 u

wo 16	NK.Brabant – Bar le Duc, Korenbrugstr 's-Hertogenbosch	19.45-22 u
za 19	Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17 u 8 – 11 u
zo 20	EGMP Gent - Sp Gouverneurswoning, Buitenhof 35 Gent EGMP ZW-Vlaand - Willem Tell - Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik – Collège St-Servais – rue St-Gilles 104, Luik Wase Ruilclub – Den Hof – H. Heymanplein, St-Niklaas Num. Wetthra – Gem. Feestzaal – Schooldreef, Wetteren	9 – 12 u 13 – 16 u 9 – 13 u 9 – 12 u 9 – 13 u
za 26	Diestse Studiekring – Elckerlyczaal, CC. Begijnhof, Diest Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Eur. Verz. B.- 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Achter Olmen – T.I. St-Jansberg – Weerterstwg., Maaseik	14.30–17 u 13.30-17 u 8 – 11 u 13 – 16 u
zo 27	EGMP Aalst – Immerzeel – Rerum Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen – 't Hoekske– Oude Leuvensestr 93 Tienen AEN La Louvière– M. du Peuple, rue Station, H-St-Pierre	van 9 u 9 – 12 u 8.30-11.30

VERSMARKT & WIJNEN

Lierseweg 20, 2200 Herentals

www.vaneccelpoel.com

info@vaneccelpoel.com

014 212693

Baltasar Gracian, Bodegas San Alejandro – Spanje 2006 € 9.46

Bodegas San Alejandro werd in 1962 opgericht en bevindt zich in Calatayud, in de omgeving van Zaragoza. Deze Garnacha draagt met recht de benaming “Viñas Viejas” (oude wijnstokken), want ze zijn tussen de 60 en de 80 jaar oud, de wijngaard ligt hoog tegen het gebergte.

De Garnacha Vinas Viejas is een wijn met veel body, complex en zeer aangenaam. We proeven rijp, rood fruit, een beetje kruiden en wat hout van de rijping gedurende 10 maanden in zowel Amerikaanse als Franse eikenhouten vaten. Deze wijn is de perfecte gezelschap van gegrild rood vlees, stevig gekruide gerechten, wildschotels en oude kazen.

PROMOTIE: 11 kopen + 1 gratis !!! (€ 8.95 / 6 flessen)

Brumunt partner voor uw collectie !!

Alle euromunten, Belgische munten, wereldmunten, ...
Benodigheden voor elke verzamelaar en de nieuwste catalogi.

wij kopen al uw goud, zilver, munten en bankbiljetten

Brumunt – Hogeweg 166, B-8200 Brugge 2, België
gsm +32 0478-362795 e-mail info@brumunt.be

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium

www.mauquoy.com

Medailles

Penningen

Naamplaten

Stempels

voor al uw numismatische vragen :

VEILINGHUIS EECKHOUT

Kerkhoflaan 42 – 9300 Aalst

Tel 0486-868942 - Fax 053-300117

joselito_eeckhout@telenet.be

www.veilinghuiseeckhout.be

Fleur De Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop & verkoop te Gent

Lea Vandenbruwaene

Burgstraat 139, 9000 Gent 09-2333138 info@fleurdecoin.be

open : ma, di, do, vrij, zat 14-18 u

www.fleurdecoin.be

voormiddag op afspraak – woe, zon & feestdagen gesloten

